

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL »Naš tisk« / Direktorji: Rudi Janžek / Odgovorni urednik: Sergej Vojnjak / Tiska: tiskarna »Slov. poročevalca« / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-322 do 23-324 / Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 5/II, telefon 23-322 do 23-326 / Oglasi: Ljubljana, Tomšičeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-Tr-163 / Mesečna naročnina 200 din

Poročevalac

SEJA GOOF ZA TRŽASKO OZEMLJE

Za politično in gospodarsko neodvisnost cone A STO

O težkem gospodarskem položaju govoril dr. Dekleva — OF zahteva med drugim tudi udeležbo o zalednih držav pri upravljanju s tržaškim pristaniščem

Trst, 28. marca (Po telefonu) Danes dopoldne je bila v prostorih tržaške Osvobodilne fronte seja glavnega odbora Osvobodilne fronte, na kateri je predsednik Franc Stoka imel politični referat, podpredsednik dr. Dekleva pa je govoril o težki gospodarski krizi. Med drugim je dr. Dekleva poudaril, da je v Trstu še vedno več brezposelnih (po uradnih podatkih 22.000). Govoril je tudi o priseljencih iz Italije, ki jih naseljujejo v mestu in na deželi v cilju raznanašanja. Tako se je število priseljencev v nabrežinski občini od 1945 do oktobra 1953 povečalo na 1250, v Miljah na 1220, v Križu na 640 itd.

Nato je govoril o propadanju tržaškega kopenskega in pomorskega prometa in poudaril, da je bilo 1914 registriranih v tržaškem pomorskem registru več kot 363 ladij s skupno tonažo nad 670.000 ton, na katerih je bilo zaposlenih nad 6000 pomorščakov. Danes ima Trst samo 78.000 ton ladij, med katerimi so mnoge že stare in skoraj neuporabne, tako da se daleč ne morejo zadovoljiti potreb tržaškega tranzita. Govoril je tudi o krizi v tržaški industriji in trgovini in podrobno opisal gospodarski in politični položaj Slovencev, ki je še težji zaradi diskriminacijske politike.

»Zmnožno pa je pripisoval vzroke krize samo diskriminaciji, ki je sicer povzročila zlom tržaškega gospodarstva v nekaterih sektorjih«, je dejal dr. Dekleva; »glavni vzrok moramo iskati v tem, da je bil Trst po prvi svetovni vojni odtrgan od svojega naravnega zaledja in vključen v italijanski gospodarski sistem, ki mu je naravni tekmelec. Po drugi svetovni vojni pa je izgubil še bližnje zaledje. Glavni vzrok za sedanji položaj pa moramo iskati v gospodarskih sporazumih, ki jih je sklenila ZVU 1948 z italijansko vlado.

Po referatu je bila živahna diskusija, v kateri so dali diskutanti več predlogov. Med drugim so sprejeli predlog, naj obišče generala Wintertona delegacija Osvobodilne fronte skupaj s predstavniki slovenskih občin ter razloži težak položaj. Glavni odbor je tudi soglasno sprejel naslednjo resolucijo:

Glavni odbor Osvobodilne fronte za tržaško ozemlje je na svoji seji proučil težko gospodarsko krizo, ki jo preživlja tržaško gospodarstvo in s tem v zvezi še posebej slovensko delovno ljudstvo, ki je žrtve politične in gospodarske diskriminacije, in ugotovil:

Vladimir Popović prispel v Beograd

Z istim letalom je prišel tudi burmanski zunanji minister Sau Kun Hkio

Beograd, 28. marca (Tanjug) Predsednik zunanjepolitičnega odbora zvezne ljudske skupščine in bivši jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu Vladimir Popović se je vrnil danes popoldne iz ZDA v Beograd. Na zemskem letališču je izjavil, da je bilo njegovo poslanstvo »ZDA uspešno. Na vprašanje glede Trsta je Vladimir Popović izjavil, da so v ZDA sprevideli, da tržaškega vprašanja ni mogoče rešiti brez jugoslavije in proti njeni volji.

Vladimir Popović so sprejeli v imenu zunanjepolitičnega odbora zvezne ljudske skupščine sekretar skupščine Vladimir Stojnić in predsednik administrativnega odbora zveznega sveta Raja Nedeljković, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, predsednik odbora za proračun zveznega sveta Mitar Bakčič in drugi.

V Atenah smo dobili potni list za Svico

Atene, 28. marca. Naši nogometaši so danes v zadnji odločilni kvalifikacijski tekmi premagali Grčijo z 1:0 in se tako plasirali za zaključno tekmovanje na svetovno prvenstvo, ki bo letos v drugi polovici junija v Švici. Jugoslavija je tako sedaj 14. član finalne skupine. Edini gol v tej tekmi je dosegel v 3. minuti drugega polčasa Veselinović. Jugoslavija bo igrala prvo tekmo 16. junija v Lissabonu proti Franciji. Obširneje poročilo berite na zadnji strani.

1. da je vse dosedanje politično in gospodarsko povezovanje in vključevanje Trsta in STO dovedlo do splošnega in stalnega nazadovanja in propadanja vsega tukajšnjega gospodarstva kar je zlasti videti iz naslednjega: neprestano naraščajoča brezposelnost na vseh področjih proizvodnje, kar med drugim onemogoča zlasti delovni sili strokovno izobraževanje in njeno vključevanje v proizvodnjo; v propadanju velike, srednje in male industrije in ostri zaradi pomanjkanja naročil iz zaledja; v paralizaciji trgovine tako v notranjosti kot s tujino; v stalnem nazadovanju pomorskega in suhozemnega prometa predvsem zaradi tega, ker Trst nima nekdajne močne trgovske mornarice; nazadovanje našega

POLOŽAJ V EGIPTU

Velike demonstracije v Kairu

Izjava podpolkovnika Naserja — Armada pripravljena — Izredni sestanek revolucionarnega sveta — Manifest oficirjev — Sprejem pri kralju Saudu — Egiptovski-saudski komunike

Kairo, 28. marca (Reuters). — Sinoči so v Kairu postrili varnostne ukrepe. Demonstracije, ki so bile v Kairu večer ves dan, dokazujejo, da se nasprotuje med generalom Nagibom, ki se hoče čimprej povrniti k parlamentarnemu življenju, in gl. banjem, ki ga vodi podpredsednik vlade Abdel Naser, povečujo, ne pa ublažujejo. Težko je reči, čigavi pristaji so prevladovali v demonstracijah, vse pa kaže, da so bili v večini pristaji Abdel Naserja. Radio Kairo, ki je po nazdarstvom ministrstva za nacionalno usmeritev, poroča, da so delavci večer demonstrirali proti temu, da bi se povrnili nazaj politične stranke. Delavci žele, da bi revolucionarni svet ostal in deloval ob sodelovanju s telesom, v katerem bi bili zastopani tudi delavski sindikati.

Uspeh razstave fresk v Nemčiji

Bonn, 28. marca (Tanjug) Danes ob 13. uri so v Düsseldorfu zaprti razstavo jugoslovanskih srednjeveških fresk. Razstava je bila odprta od 21. februarja do danes in je vzbudila veliko pozornost in umetniških krogih in širši javnosti Zahodne Nemčije. Zahodnemški dnevni časopisi

kmetijstva in ribištva zaradi pomanjkanja kreditov oz. njihove nepravilne uporabe, kar je povzročilo, da je naše kmetijstvo in ribištvo prepuščeno samemu sebi in konkurenci Italije; izseljevanje domačega prebivalstva v daljne prekomorske kraje, tako da se je Trst iz imigracijskega spremenil v emigracijsko mesto.

2. V skladu s težnjami vsega tržaškega delovnega ljudstva zahteva Glavni odbor razveljavljanje gospodarskih in finančnih sporazumov od 8. marca 1948 in vseh drugih sporazumov, ki so bili sklenjeni med ZVU in italijansko vlado, ter sklenitev novega gospodarskega dogovora, ki bi v skladu s gospodarskimi določili mirovne pogodbe zajamčil neodvisnost

notranje in zunanje gospodarstve politike, nadalje vrnitev trgovskih ladij, zaščito domače obrti, zaposlitev brezposelnih, spremenitev sedanjih veljavnih davčnih predpisov itd. Glavni odbor tudi zahteva neodvisno zunanjetrgovinsko politiko in izločitev cone A iz italijanskega trgovinskega sistema ter pravice do neodvisne iniciative za pridobivanje naročil za tržaško industrijo, soudeležbo zalednih držav pri upravljanju s tržaškim pristaniščem itd.

V resoluciji tudi zahteva glavni odbor za slovensko prebivalstvo zagotovitev svobodnega gospodarskega udejstvovanja in poravnava škoda, ki jo je povzročil fašizem, ter pospeševanje kmetijstva in ribištva s dajanjem dolgoročnih kreditov. Nadalje zahteva tudi zaščito domačih kmetijskih pridelkov pred tujo konkurenco in zagotovitev slovenskim kmetom in vrtnarjem obstanka na lastnem

politijski oddelki so zavzeli glavna križišča v mestu. Policijska straža tudi ceste, ki vodijo do veleposlaništev ZDA in Velike Britanije. Zasedni avtomobil z vozniki vozi po kairskih ulicah in poziva demonstrante, naj obsojijo nesramne politike, ki jim je kot vedno od tega, da bi se bratili z angleškim sovražnikom. Kairska univerza pa se je baje izjavila za generala Nagiba in za vrnitev k parlamentarnemu življenju.

Nadaljevanje na drugi strani.

Sprejem v Assuncionu

Assuncion, 28. marca (Tanjug) Slavoljub Petrović, jugoslovanski poslanik v Argentini, Paragvaj in Urugvaj je priredil 28. marca sprejem na čast vladi in diplomatskemu zboru republike Paragvaj. Sprejema so se udeležili zastopniki predsednika republike, ministri za finance, javna dela, notranje zadeve, kmetijstvo in prosveto, predsednik vrhovnega sodišča, vodja generalnega štaba z generali, diplomatski zbor in druge vplivne osebnosti v političnem, kulturnem in gospodarskem življenju Paragvaja.

V nekaj vrstah

Bagdad, 28. marca (AFP) Zaradi nedavnih poplavl je ogroženih pol milijona ljudi, gmotno škoda pa je 18 milijonov irakiških dinarjev. Irakiški minister za socialno skrb je dejal, da so bile to največje poplave v zgodovini Iraka.

Washington, 28. marca (AFP) Senator Joseph R. McCarthy je poslal danes brezjavni predsedniški francoske republike Reneju Cotyju in vietnamskemu cesarju Bao Daju, v katerih izraza občudovanje za hrabro vojskovanje garnizije v Dien Bien Fuju.

Tehran, 28. marca (AFP) Na obali Kaspijskega morja je bil te dni potres. Ena vas je popolnoma ničena. 800 ljudi pa je ostalo brez strehe.

Hanoi, 28. marca (AFP) Kakor poroča francosko poveljstvo v Indokini, so Ho Si Minhove sile minilo noč izvedle tooniške lapade na Dien Bien Fu. Francosko letalstvo je navzile slabotno vrenemu bombardiralo tooniške položaje Ho Si Minhovih sil. Na ustju Rdeče reke napadajo Ho Si Minhove sile glavne železniške in prometne zveze med Hanojem in Hajfongom.

Atene, 28. marca (AFP) Od 29. marca do 2. aprila bodo v Grčiji letalski manevri v okviru Atlantidskega pakta. Manevri naj preizkusijo učinkovitost grške protiletalske obrambe in opozore na probleme, ki nastanejo ob sodelovanju v okviru Atlantidskega pakta. V manevrih bodo sodelovali Ho Si Minhovih sil. Severni Afriki, Italiji, Turčiji, Maltili ter ameriškim in britanskim letalstvom sredozemskega brodograja.

Washington, 28. marca (Reuters) Kongresni pododbor za atomsko energijo napoveduje, da bo atomsko energijo že 10 let služila za pridobivanje električne energije v gospodarske namene. Pododbor je večer predložil petletni načrt za razvoj atomskih naprav, ki naj bi stale okoli 200 milijonov dolarjev. Priporočil je kongresu, naj podpre ta program.

Grenoble, 28. marca (AFP) Pod pokroviteljstvom svetovne zdravstvene organizacije bo v Grenoblu od 14. do 19. junija evropska konferenca za šolsko higieno. Sodelovali bodo delegati 12 držav, med njimi tudi zastopniki Grčije, Turčije in Jugoslavije.

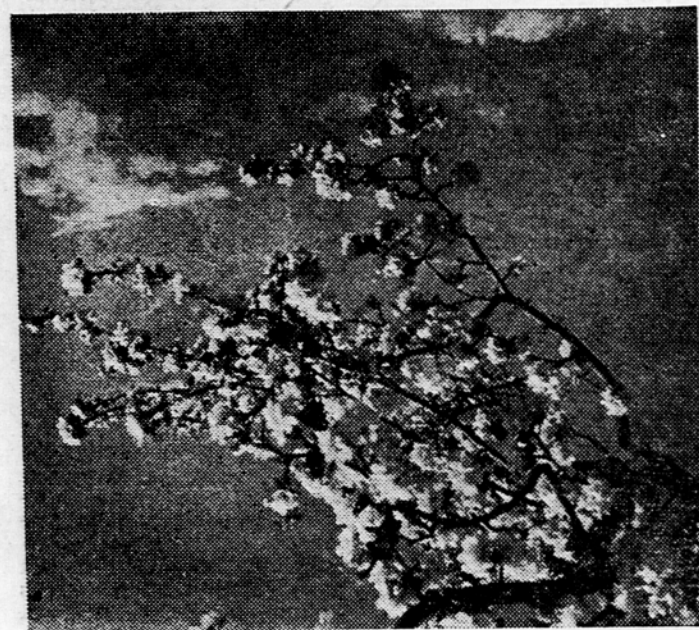
London, 28. marca (AFP) Ameriški novinarji, ki so od prejšnje noči bote Londona, bodo odpotovali v Moskvo na povabilo predsednika vlade Malenkova. Skupno vodi James Wick. Novinarji zastopajo manjšo pokrajinsko časopisje v ZDA.

ozemlju s prepovedjo zlorabe zakona o razlastitvah.

Glavni odbor Osvobodilne fronte izraža svojo borbena solidarnost s tržaškim delovnim ljudstvom v borbi za njegov obstoj in poziva vse delovne ljudi v enotno fronto za obrambo politične in gospodarske neodvisnosti cone A STO.

S. Lenardič

Trst, 28. marca (AFP). Po veljnik angloameriške cone STO general Winterton je odpotoval danes v Veliko Britanijo na redno posvetovanje z ministrom vojske. Ostal bo v Britaniji nekaj dni.

Pomlad

Klub odbornikov naj bi pospeševal stike ljudskih odbornikov z volivci

Bogate ugotovitve in koristni sklepi na konferenci Zveze komunistov slovenjegraškega okraja

Ravne na Koroškem, 28. marca. Danes je bila v Ravnah na Koroškem šesta letna konferenca Zveze komunistov slovenjegraškega okraja, kateri so poleg 138 delegatov prisostvovali kot gostje član CK ZKS Franc Kimovec - Ziga, republiški poslanec slovenjegraškega okraja Janez Vipotnik, zastopnik JLA in drugi gostje.

O delu članov Zveze komunistov slovenjegraškega okraja v razdobju od zadnje konference, je obširno poročal sekretar okrajnega komiteja inž. Pavle Zaver.

Pri zadnjih volitvah v občinske ljudske odbore in okrajni ljudski odbor, so organizacije Zveze komunistov dosegle viden političen uspeh, kar je potrdilo poldrugo leto dela občinskih ljudskih odborov. Skoraj vsi ljudski odbori so razvili živahno komunalno dejavnost in pritegnili širok krog državljanov k reševanju občinskih problematike. Tudi v okrajnem ljudskem odboru se je pričelo zanimanje večine odbornikov za okrajno problematiko. Pomanjkljivost v delu okrajnega ljudskega odbora pa je v tem, da okrajni odborniki ne poročajo o delu OLO svojim volivcem. Glede na to je tovariš Zaver predlagal ustanovitve kluba odbornikov, ki bi navajali svoje člane na stalne stike z volivci.

Slabše pa so bile izvedene volitve v odbore Socialistične zveze, za kar nosijo precejšen del odgovornosti občinski komiteji in osnovne organizacije ZK, ki so to akcijo izvajale preveč kampanjsko.

Bolje so bile izvedene volitve v republiko in zvezno skupščino, pri katerih je bila dosežena 90 odstotna udeležba. Govore o delavskem samoupravljanju je gov. Zaver poudaril, da so na to važno področje družbene problematike komunisti gledali preveč poenostavljeno, kot da je to proces, ki se mora sam po sebi razvijati v smeri napredka.

Naštevajoč gospodar. uspehe v okraju, je gov. Zaver dejal, da so ustvarili lani brez zadružnega sektorja 5 milijard 437 milijonov dinarjev dohodkov ali povprečno 108.000 dinarjev narodnega dohodka na prebivalca. Za razširitev gospodarskih kapacitet in za družbeni standard je bilo lani v slovenjegraškem okraju investirano 4 milijarde 608 milijonov dinarjev, od tega čez pol milijarde za družbeni standard. Vložene investicije so za 27% povečale začetno vrednost osnovnih sredstev. Od tega odpade največji delež na gradnjo hidrocentral. Pri tem je gov. Zaver opozoril na to, da so porabljena sredstva za investicije lani za

37% večja, kakor je ustvarjena akumulacija in skladi v okraju, kar je treba upoštevati pri sprejemanju družbenega plana za leto.

Iz številk o gospodarski in investicijski dejavnosti je razvidno, da ima okraj še veliko perspektivo razvoja. Ko bodo začele obratovati nove hidrocentrale na Dravi, nova separacija v Mežici in drugi objekti, se bo narodni dohodek v okraju znatno povečal. Glede na to je gov. Zaver navedel izrazit primer, ko komunisti dopuščajo razne malodušne teorije. V mežickem rudniku so znatno dvignili storilnost, splošni jamski učinek je porasel od leta 1952 za 38 odstotkov. Zaradi tega je kolektiv prejel z mesečnimi plačili še dve in pol plač več, kot dovoljuje plačni fond. Ko pa je delavski svet ob koncu leta sklenil, da ne bo razdelil še nadaljnjih 40 milijonov, od katerih bi razdelil le 4 milijone, 36 pa bi moral odvesti v obliki davka, komunisti niso uspeli prepričati kolektiva o pravilnosti takšnega postopka, temveč so jih prekrčili demagogi. Še slabše kot v večjih podjetjih, je poglabljanje delavskega samoupravljanja v manjših kolektivih, zlasti v gostinstvu in v trgovini.

Nato je gov. Zaver govoril še o družbenem samoupravljanju v ustanovah s samostojnim finanstranjem. Socialnemu zavarovanju bodo morale organizacije Zveze komunistov in množične organizacije posvetiti v bodoče večjo skrb, saj slovenjegraški

Izvoljen je nov izvršni odbor Društva upokoencev Slovenije

Izredni občni zbor Društva upokoencev Slovenije je danes potekal precej burno. Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je zahteval, naj se skliče izredni občni zbor društva, ker je ugotovil, da vladajo v njem nepravilne razmere, ki jih je treba nujno rešiti. Republiški svet sindikatov je zato imenoval posebno komisijo, ki je nadzorovala pripravo za izredni občni zbor.

Na današnjem občnem zboru je predstavnik komisije v svojem poročilu navedel vzroke, ki so privedli do sklicanja izrednega občnega zbora. Ze pritožbe podružnic in posameznikov so opozorile na nekatere nepravilnosti, ki so se dogajale v Društvu upokoencev. Glavne pa so vsekakor: nepravilen odnos republiškega odbora do podružnic, njegovo nepravilno gledanje na rešitev pokojninskega zavarovanja, nezadostno varčevanje z društvenimi sredstvi itd. Sledila so poročila organov Društva upokoencev, od katerih pa je poročilo izvršnega odbora izvenelo zelo neiskreno in nesamokritično.

Večina delegatov je v razpravi obsodila takšno delo izvršnega odbora Društva upokoencev Slovenije, vendar je bilo še nekaj takih, ki so hoteli zagovarjati stari republiški odbor.

Potem, ko so sklenili spreminiti nekatera zastarela pravila društva, so izvolili nov republiški odbor Društva upokoencev.

Nov incident na izraelski meji

Tel Aviv, 28. marca (AFP). Izraelski vojaški zastopnik je sporočil, da se je večeraj pripetil nov dogodek na izraelsko-jordanski meji. Jordanski vojski so streljali iz avtomatskega orožja na izraelsko vojaško patrnojo.

Vodja opozicije Menahem Beigin je pozval k odločnim vojaškim ukrepom proti jordanski arabski legiji, katero je obtožil odgovornosti za uboj 11 izraelskih politikov. Napadel je izraelsko vlado, da je neodločna, mečano komisijo OZN za premirje v Palestini pa je imenoval neučinkovito.

Obrtnim delavnicam in podjetjem bodo morali ljudski odbori in komune nuditi vso pomoč

Medrepubliška konferenca obrtnih zbornic

Ljubljana, 28. marca. Včeraj se je začela v prostorih Republiške obrtne zbornice Slovenije medrepubliška konferenca obrtnih zbornic. Konferenci, ki jo vodi predsednik obrtne zbornice Slovenije, Kristan, prisotujejo predstavniki in tajniki republik obrtnih zbornic in predstavniki avtonomne pokrajine Vojvodine, predstavnik Centralnega odbora sindikata obrtnih delavcev Jugoslavije in predstavnik Sekretariata za gospodarstvo Srbije.

Skladanje konferencie, katere dnevni red je dokaj obsežen, so narekavale nove uredbe, ki so stopile v veljavo po novem letu. Z njim je obrtništvo naletelo na nekatere težave, katere zavražajo nadaljnje uspešno obratovanje v obrtništvu in to predvsem v finančnem poslovanju. Nekateri predpisi namreč namreč prav resno ogrožajo nadaljnji obstoj obrti. Mnoge od teh uredb in odredb, je bilo poudarjeno na konferenci, bremene in zvišujejo cene proizvodov in storitev v socialističnem sektorju našega obrtništva. Mednje nedvomno sodi licitacija stalnih obratnih sredstev. Po tej uredbi lahko gospodarska organizacija zahteva višino kredita v povprečju, ki ga je imela sadnega dne v posameznih mesecih le 90 odstotno in to brez terminskih kreditov. Tu gre namreč za podjetja, ki so v preteklem letu obratovala z avansi naravnih ali z njihovim materialom pa zaradi tega niso izkoriščala dovoljene višine kredita. Zatorej se dosegla tako nizek povpreček njihovega izkoriščanja, da se jim malone ne izplača niti licitirati.

Drugi problem je s prvim tesno povezan. To je prometni davek od kreditov. Mnoga sezonska podjetja so s tem močno prizadeta, ker regulirajo svoja kreditna sredstva po sezoni dela. Le-ta potrebujejo v dobi nabave surovin in predelave največ kredita, v tem ko ga v dobi realizacije zmanjšujejo. Tako znižanja pa so po uredbi novo posojilo in morajo od tega ponovno plačati 0,25% prometnega davka. Takšno neupravičeno obdavčenje bremeni in zvišuje cene proizvodov in storitev.

V nadaljevanju razprave so predsedniki in tajniki republik obrtnih zbornic razpravljali o delitvi in ostanku dobička v podjetju in ugotovili, naj se plača davek od Letna skupščina agronomov Hrvaške Zagreb, 28. marca. Včeraj in danes je bilo v Zagrebu posvetovanje agronomov Hrvatske, na katerem je bilo poudarjeno, da je treba pri setvi žitaric čim več uporabljati selekcionirana semena ter začeti s sodobnim agrotehničnim obdelovanjem zemlje. Poudarjeno je bilo, da bi se lahko z nekoliko boljšim obdelovanjem dobilo 50 odstotkov več žitaric, kar znaša prav toliko, kolikor jih v zadnjem času uvažamo. S tem v zvezi so bili sprejeti važni sklepi. Danes je bil na skupščini potrjen delovni program za letošnje izvoljena nova uprava.

Major Ivan Jan:

Herojska tragedija na Okroglem

»Samo jutraj je stal oklopni niz doli, na prog. Od tamle, s tistega brega bodo laže streljali in merili!«
To je bilo do neke mere res. Zato pa se je vmešal Stanko Mlakar s pripravljeno streljano: »Dajte mi prostor! Kaj misliš Jaka, koliko je do tistihle Sva-hov, ki se ukvarjajo s topom?«
Vsi so ga razumeli, kaj namena. Iz njega je gorel dražjoški mitraljez, kjer je tudi dobro kresal po zelenih.
»Več kot pet sto metrov gotovo ne bo.«
Vmešal je Zupanc.
»Pa daj meni vmašino, da vsaj še nekaj teh hudicev spravim na drugi svet!«
Stanko pa je že kleče stiskal eno obo in akrobno meril...
Ze večkrat je danes zaregljala njegova zbrojevka, to pot pa je odmevalo posebno močno. Izstrelil je prve rafale in hitro menjal prazen s polnim saržerjem...
Svabi okrog topa so se kot miši razbežali, ne računajoč, da bi jim mogli oni iz luknje kaj škodovati. Top so postavljali na neki posevni njivi in vsak razor jim je sedaj prišel prav. Eden od njih se ni nikoli več dvignil, bil je smrtno zadet, dva sta se pa ranjena valjala.

dobička po zadostitvi obveznosti za anuitete dolgoročnega kredita za določeno poslovalno dobo. Po razpravi o 6% obrestih od osnovnih sredstev in odplačevanju amortizacije in 6% obrestih od osnovnih sredstev v tistih obrtnih, ki nimajo lastnih osnovnih sredstev, rezervnem skladu pri produktivnih zadrugah, so se dije zadržali pri izraženi in zastareli opremi obrtnih delavnic in podjetij. Ugotovili so, da so socialistična obrtna podjetja prevzela po nacionalizaciji ali pri delitvi ali pri nakupu še dokaj star in obrabljen strojni park. Večina orodja je stara najmanj 14 do 17 let pa tudi več. Tu nastane vprašanje, kako obnoviti ali nadomestiti zastareli strojni park z modernjšim? Poudarjeno je bilo, naj za obnovo in nabavo novega orodja skrbijo predvsem ljudski odbor in kot ustanovitelji teh podjetij s svojimi finančnimi sredstvi, kakor to predpisuje uredba o ustanavljanju podjetij in obratov. Po mnenju predstavnikov naj bi obstoječa podjetja koristila za obnovo in nadomestitev obrabljenega strojnega parka amortizacijskega strojnega parka amortizacijski sklad. Vsekakor bi bilo potrebno odobriti regres za nabavo novega orodja in strojev v obrti.

Najbolj živahna je bila razprava o zaposlovanju delovne sile v obrti, ker uredba o obrtnih delavnicah in obrtnih podjetjih ne dopušta več kot 5 delavcev v zasebnih obrtnih podjetjih. Tu nastane vprašanje, kako bodo gradbene obrti morale zadostiti vsem potrebam, posebno ker

V Parizu je bil sestanek Izvršnega odbora svetovne federacije bivših borcev

Beograd, 28. marca (Tanjug). Izvršni odbor Svetovne federacije bivših borcev, ki je zasedal v Parizu 23. in 24. marca, je izglasoval resolucijo o stališču federacije do priprave za ustanovitev evropske organizacije bivših borcev ter neuradno izražene želje njenih ustanoviteljev za včlanjenje v svetovno federacijo. V resoluciji je poudarjeno, da federacija ne more razpravljati o sprejetju te organizacije v svoje članstvo, ker značaj in duha nekaterih združenj, ki podpirajo načrt za njeno ustanovitev, nista v skladu z načeli svetovne federacije. Izvršni odbor nadalje smatra, da predstavlja komisija za evropska vprašanja, ki obstoja pri federaciji, zadosten okvir za reševanje važnejših problemov za evropske organizacije borcev ter da ne vidi potrebe po ustanovitvi posebnega organa, ki bi deloval izven federacije.

Predsednik svetovne federacije bivših borcev generalni podpolkovnik Miloje Milojević, ki se je danes s tega sestanka vrnil v Beograd je izjavil, da se lahko ocenjuje, da je organizacija že samo po tem, da bi morali biti njeni stebri poleg ostalih, razne militaristične, oficirske generalne organizacije iz Zahodne Nemčije, ki si prizadevajo za osvoboditev vojnih zločincev, ter francoske organizacije INS, ki je v vojni

imajo te stroške sezonski značaj. Na drugi strani pa nam je znano, da je bilo ravno v gradbenih strokah največje izkoriščanje delovne sile s strani nekaterih zasebnih obrtnikov. Predlagano je bilo, naj bi v primeru zaposlovanja uvedeno kolektivno upravljanje. Zastopnika iz Zagreba in Beograda sta ta predlog zavrnili, češ da so o tem že razpravljali, a so bili mnogi proti.

Med drugim je konferenca pretresla socialno zavarovanje obrtnikov in nomenklaturu obrtnih strok, ki je bila izdana nedavno. V zvezi z njo so nastopile težave glede priznanja mojstrskega naslova in visoke kvalifikacije v precej strokah, za katere je bilo vse doslej predpisano opravljanje mojstrskega izpita, medtem ko ga sedaj ni potrebno več opravljati. Ko to poročamo, konferenca s svojim delom nadaljuje, zaradi tega o njenih zaključkih še ne moremo poročati.

Slovenski odvjetniki so zborovali

Ljubljana, 28. marca. Danes so se zbrali v zbornični dvorani Univerze slovenski odvjetniki na rednem letnem običnem zboru. Zboru so se udeležili polnoštevilno, zlasti odvjetniki iz oddaljenih krajev Slovenije. Predsedoval je odvjetnik dr. Žnidaršič iz Gorice, ki je v uvodu pozdravil predstavnike oblasti, pravosodnih organov in Zveze odvjetniških zbornic iz Beograda.

V izbrnem poročilu o delu izvršnega odbora odvjetniške zbornice Slovenije je tajnik dr. Ivo Horvat podal obširno analizo delovanja slovenskih odvjetnikov v zadnjem letu. Poleg ugotovitev organizacijsko društvenega značaja je našel probleme odvjetništva, ki jih rešujejo preko Zveze odvjetniških zbornic skupno z ljudsko oblastjo. Med osrednjimi vprašanji poročila je bilo govora o osnutku zakona o odvjetništvu, o dopolnitvi pogodbe o socialnem zavarovanju, o komisiji pravne pomoči pri odvjetniški zbornici, o davčni obremenitvi in gibanju za sestavo kodeksa odvjetniške morale. Poudarek je bil tudi na spremenjeni vlogi odvjetnika v socialistični ureditvi, v kateri nosi odvjetnik pomembno družbeno funkcijo. Na zboru je bila izražena med drugim tudi želja po skupnem sestanku s predstavniki tiska, da bi tako prišlo do pravičnega obveščanja javnosti o družbenem pomenu in vlogi odvjetništva.

Redna letna konferenca zagorske mladine

Zagorje, 28. marca. Danes je bila v rudniški čitalnici redna letna konferenca mladine mesta Zagorja. Poleg izvoljenih zastopnikov sedmih mladinskih aktivov so se udeležili tudi sekretar Okrajnega komiteja Trbovlja Tone Kuvavica, zastopnik mestnega komiteja Zveze komunistov Zagorja France Jevšnik, narodni heroj, zagorski rojak Zvone Okrogar-Nestl in direktor gimnazije Janko Humar.

Poročilo o delu mladine je dal predsednik mestnega komiteja mladine Zagorja Hinko Rus. Delo mestnega komiteja ljudske mladine Zagorja je bilo lani dokaj zadovoljivo, oziroma bo novoizvoljeni komitej moral posvetiti več skrbim vašim aktivom mladine. Mladinski komitej se je bavil v glavnem s tem, da je skrbel za povezavo z vsemi mladinskimi aktivmi, reševal organizacijska vprašanja ter delno tudi skrbel za povezavo z aktivni na vasi, v čemer pa ni popolnoma uspel.

Ker je bilo delo zagorske mladine najboljše v okraju Trbovlje, je bila tudi v Zagorju redna letna konferenca mladine okrajna Trbovlje, ki se je odlično pripravila. V pogledu čim večje

pov. Sedaj so streljali iz večje razdalje, tako, da jih strojni ožnji iz njihove luknje ni mogel doseči.
Vendar — poslušali so že skoro ves dan to strašno življenje in pokanje raznega morilnega streliva, ki jim je bilo namenjeno, je pri fantih napravilo vidne sledove: bili so že izmučeni in vedno bolj pripravljeni na vse, obenem pa so se prav lahko upali na rešitev, čeprav nihče ni veroval v čudeže. Saj se je približevala noč, od katere edine so nekaj pričakovali, kakor partizani pač vedno v težkih trenutkih. Samo da preneha to grozno pokanje in obstrlejanje!

Vse je že kazalo, da tudi od tega slineta topovskega navala Nemci ne bodo imeli drugega kot potrošene granate, ko je oglušujoče počilo. Močan pritisk je ležalec in sloneče fante še bolj pritiskali ob tla. Vsa jama se je zakadila. Ko se je razkldalo so videli, da je tudi vhod nekaj večji, kajti granata, ki je povzročila v jami nered, je udarila čisto blizu vhoda. V votlini je bilo slišati neko stoka-ne... Ali je kdo kaj staknil? se je prvi skrbce oglašil Lojze in ko so vhod malo zakrili, z žepno svetilko posvetil po fantih. Pogledali so tja, kjer je nekdo zdihoval...
»Slavko, kaj ti je?« je pro-

SKUPŠČINA DRUŠTVA NOVINARJEV SLOVENIJE

Ljubljana, 28. marca. Danes je bila v Ljubljani letna skupščina novinarjev Slovenije, kateri so prisostvovali član Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in častni predsednik društva Ivan Regent, član CK ZK Slovenije France Perovšek, predstavnik Zveze novinarjev Jugoslavije Jože Smolej, predstavnik Društva novinarjev Hrvatske.

Po poročilih je v kratkem govoru Ivan Regent poudaril napredek slovenskega tiska. Ugotovil je, da se je v zadnjem letu dvignila raven slovenskega tiska in poudaril njegove glavne naloge.
Na skupščini so bile podeljene Tomšičeve nagrade za lansko leto. Prva nagrada ni bila podeljena, tri druge nagrade pa so prejeli: sodelavec »Ljubljana« dnevnika »Mitja Svab, dopisnik »Politike« za Slovenijo Mihajlo Milanović, dopisnik Tanjuga Bogdan Poganič, tretjo nagrado pa si delita odgovorni urednik revije »Borec« Bojan Ajdič in novinar »Mariborskega večera« Branko Hofman. — Ob koncu je bil izvoljen nov upravni odbor, na čelu s predsednikom Stanetom Škrabarjem, urednikom revije »Tovariši«.

Sindikalne podružnice v Kranju razvijajo delavsko samoupravo

KRANJ, 27. marca. Podživljano delo sindikalnih podružnic okrajne Kranjske je bilo v zadnjem letu vidno predvsem v tem, da je v njih delavci več časa, vsa dela pa ni bila povsod zadovoljiva. Na občinah zborih podružnic je bilo težišče razprave o vprašanju povprečja plač. Jasno je, da morajo sindikati vedno in povsod vztrajati na boljše delovne pogoje delavcev, za pravilne plače itd. Sindikalne podružnice so v Kranju prve sprožile vprašanje povprečnega plač, ker se niso v celoti strinjale z zadnjim uredbo. Vendar je treba poudariti namen takih razprav: pod imenom sindikata in v vlogi »borca« za plače večkrat demagogično opašajo »redni« tovaršniki, ki pod to krinko biati našo delavsko samoupravo. Resno opozorilo je primer v »Stan-dardu«, kjer so taki odkriti nastopili s geslom, da imamo delavsko samoupravo, kar je zgrešeno izkoriščanje delavcev. Člani sindikalnih podružnic morajo biti budni, da ne bodo podobnim manevrom nasledili. Opozoriti je treba tudi na manj nevarne stališče glede vloge sindikata. Nekateri se zavzemajo namreč samo za kulturno delo sindikata in pri mnogih delavcih zlahka uspejo z znanim geslom »če je sindikat za splošno potrebo«. Kaj pa delavci? Kaj pa delavci, ki so v delovnem planu, gospodarskem in finančnem sistemu, družbenih obveznostih podjetij itd. Pa tudi večerje tečejo in delavci so po pogostu. Lani je bilo v 82 podružnicah 294 predavanj, 7 gospodarsko izobraževalnih seminarjev in 27 tečajev za kvalifikacijo ter visokovokališkatne delavce.

Higijensko-tehnični zaščiti delavcev bi morale podružnice posvetiti več pozornosti, saj je sanitarna inspekcija ugotovila lani 482 higijensko-tehničnih napak v posojnih obrtnih podjetjih, urejenosti garderobe in umivalnic, nobeno podjetje pa nima ureje-

lih prostorov za higieno žene itd. Sedaj je v okraju 137 sindikalnih podružnic s 19.979 člani (vključeni niso 303 delavci). V okviru okrajne sindikalne sveta delajo štiri komisije: znan-ska, komisija za odpušče, komisija za podporo in komisija za mladinsko vprašanje.
Kljub temu kritičnemu pregledu pa so sindikalne podružnice okraja od lani očutno napredovale. Uspehi dela so se pokazali zlasti v delavskem samoupravljanju, kar zgovorno dokazuje občni zbori podružnic v »Iskrji«, »Tiskarstvu«, »Savi«, »Platniku« itd. Grajali pa je treba podružnico v »Inteksu«, kjer se člani delavskega sveta premalo zanimajo za proučevanje novih gospodarskih predpisov. Tudi drugod bo treba posvetiti več pozornosti gospodarski vzgoji delavcev, zlasti tistih, ki delujejo v organih delavskega samoupravljanja.

Milentije Popović na drugem spomladanskem vselejmu

Zagreb, 28. marca. Sinoči je obiskal drugi spomladanski vselejem član zveznega izvršnega sveta Milentije Popović. V spremstvu komercialnega direktorja vselejma, je pregledal vse paviljone in z zadovoljstvom poudaril, da je letošnji vselejem odlično predstavljala našo industrijo, ki se uveljavlja v vedno boljšimi in kakovostnimi izdelki ter vedno bolj nadomešča uvozno blago.

Posvetovanje metalurgov Jugoslavije v Sisku

Zagreb, 28. marca. V Sisku bo od 1. do 4. aprila posvetovanje predstavnikov 27 metalurških podjetij Jugoslavije. Sodelovalo bo 150 delegatov delavskih svetov in sindikalnih funkcionarjev, ki bodo razpravljali o najaktualnejših vprašanjih naše metalurgije.

40 milijard prometa in 100.000 obiskovalcev na II. spomladanskem vselejmu

Zagreb, 28. marca. II. spomladanski zagrebški vselejem je končan. Treba bo še nekaj dni, da bo končan tudi analitični pregled, vendar so strokovnjaki že dali svoja mnenja, da je letošnji spomladanski sejm popolnoma uspel in da je skupna vsota pogodb precej večja od lanske. Posebno dobre uspehe so imela podjetja tekstilne, prehrambene, kovinske in usnjarske industrije, dalje podjetja strojegradske, kemične industrije, industrije papirja in stekla. Prav tako so imela lepe uspehe obrtna podjetja, dalje konfekcija oblačilnih predmetov, proizvajalci kmetijskih strojev in orodja ter proizvajalci ročnih del. Tovarne alkoholnih pijač, lesne industrije ter industrije obutve in galanterije pa so imele nekaj slabejših uspehov. Končna številka pogodb še ni znana. Vendar bi lahko po izjavah strokovnjakov, ki so jih dali našemu dopisniku rekli, da bo znesla okoli 40 milijard dinarjev, kar je 75 odstotkov več, kakor na lanskem vselejmu, ko je znašal promet 24 milijard dinarjev.

Uspeh letošnjega vselejma se je najbolj odražal v odlični kakovosti proizvodov, zlasti naše mlade industrije, ki gre naprej po dobro začetni poti in vedno bolj zadošča potrebam v državi, obenem pa se vedno bolj uveljavlja na tujih tržiščih.

Otroci iz Osijskega na okrevanju v Švic

Osijski, 27. marca. Letos bo 85 otrok iz Osijskega prebilo tri mesece v Švici. Prva skupina 53 otrok je že odpotovala v Švico, kjer se bo zdravila na stroške Rdečega križa.

Velike demonstracije v Kairu

Nadaljevanje s prve strani.

Član revolucionarnega sveta podpolkovnik Gamal Abdel Naser je izjavil danes, da je dobil glavni poveljnik egiptovske vojske general Abdel Hakim Amer pooblastilo za vse ukrepe, ki bi jih narekoval sedanjí položaj. General Hakim pa je izjavil dopisniku agencije France Presse, da je egiptovska vojska v pripravnem stanju. Vojska je pripravljena nastopiti proti sleheri, ni nevarnosti, ki bi utegnila groziti notranjemu redu. Oficirji so pri svojih ngetah in položaj ne razdišči, je zaključil general Abdel Hakim Amer.

Danes dopoldne ob 11. uri se je začel izredni sestanek revolucionarnega sveta. Napovedano je bilo, da bo za njim tudi skupni sestanek članov revolucionarnega sveta s člani egiptovske vlade. Ko je prišel na setanek revolucionarnega sveta, je glavni poveljnik egiptovske vojske general Abdel Hakim Amer izjavil, da je danes vojska tako enotna kot ni bila še nikoli prej.

Oficirji egiptovske vojske so objavili manifest, v katerem zahtevajo nadaljevanje revolucije in razveljavljanje sklepa o vrnitvi k parlamentarnemu življenju in razpustu revolucionarnega sveta. Več prometnih delavcev je sinoči začelo gladovali, na stavko na sedežu svojega sindikata. Pravijo, da ne bodo odnehali, dokler vojska ne zaščiti državo pred vrnitvijo političnih strank na oblast.

General Nagib je izjavil glede ostavke civilni minist. egiptovske vlade, da so še vedno veljavne. Pripomnil pa je, da je

obnova vlade odložena zaradi obiska kralja Saudske Arabije Sauda. Ko se je vrnil iz Aleksandrije, kjer je prebil večeraj, ni dan s kraljem Saudom, je general Nagib dejal, da nima namena ustanoviti svoje politične stranke. »Moja edina želja je, doseči enotnost naroda, je dejal. Ko so ga obvestili o izjavi, ki jo je dal večeraj o njem šef kabineta podpredsednika vlade Naserja major Amin Saker v imenu revolucionarnega sveta, je general Nagib dejal, da major Saker ni pooblaščen govoriti v imenu revolucionarnega sveta. Major Saker je večeraj izjavil, da so še vedno veljavne obtožbe, ki so bile izrečene pred mesecem proti generalu Nagibu. Na to je general Nagib odgovoril, da nikoli ni pomislil na to, da bi hotel postati diktator in da se mu je na nedavnem sestanku posrečilo preprečiti revolucionarni svet, naj odstopi od vojaške diktature.

Kralj Saudske Arabije je sprejel sinoči generala Nagiba, podpolkovnika Gamala Abdela Naserja in glavnega poveljnika egiptovske vojske generala Abdela Hakima Amerja. Kralj Saud je od Naserja zahteval, naj se pobota z generalom Nagibom, nakar je Naser odgovoril: »Do večerja me je vojska poslušala, sedaj pa ne morem več jamčiti zanj.« Kralj Saud je odložil svoj odhod glede na notranji položaj v Egiptu. Po končanem sestanku je predsednik državnega sveta El Šanuri izjavil novinarjem, da kriza še ni rešena.

V skupnem egiptovsko - saudskem uradnem sporočilu, ki je bilo objavljeno sinoči v Ka-

iru, je izraženo popolno soglasje v glediščih obeh držav. Sporočilo izraža potrebo po enotnosti arabskega sveta in ustanovitvi skupnega poveljstva obo-roženih sil arabskih držav, da se zagotovi varnost v tem delu sveta.

Po nepotrjenih vesteh se brlantske družine, ki žive v Kairu, pripravljajo, da bi nemudoma zapustile Egipt, če bi bilo potrebno. Poročajo tudi, da uradni krogi v Londonu pazljivo proučujejo poročila iz Kaira in da bodo takoj storili ukrepe za zaščito britanskih državljanzov v Egiptu, če bi bila njihova življenja ogrožena.

Kairo, 28. marca. (AFP.) V egiptovskih političnih krogih pravijo, da bo predsednik republike general Nagib verjetno odstopil. Tu zlasti opozarjajo na dejstvo, da general Nagib danes ni bil navzoč na seji revolucionarnega sveta. Sejo sveta je sicer začel, deset minut pozneje pa je odstopil predsedniško mesto po polkovniku Naserju in odšel iz dvorane.

Planinska štafeta v Trzinu

Trzin, 28. marca. Danes ob 9. uri so člani domače gimnazijske planinske skupine pri grobovih talcev v Dragi pri Begunjah prevzeli gorensko Titovo planinsko štafeto, ki je kre-nila z Jalovca 26. marca. V Trzinu je bil slavnosten sprejem štafete pred občino na Trgu svobode, nato pa so štafeto prevzeli starejši trziški planinci in jo v Križah izročili Križanom, ob 18. uri pa je prišla štafeta v Kranj, kjer se bo priključila glavni štafeti, ki teče te dni po Sloveniji.

Takrat pa se je iz jame og-njeno zablskalo. Zapela je Stankova strojnica. Nesrečni Bradeško pa je stokajto povsile razbito roko... Vsega prestrašena in s prestrejeno roko, so Nemci hitro potegnili zopet navzgor, opeharjeni za uspeh. Odjedali so ga v bolnišnico na Golnik, potem pa je bil res svoboden in je zopet odšel v partizane. Spremljale pa so ga vedno besede, ki so nanj za strel zadonele iz jame:
»Saj smo že jutraj pokazali, kako se predajamo!« Se malo je zaropotalo iz nemških strojnici, potem pa je bilo zopet vse mirno. Po težkem krvavem dnevu, mogoče zadnjem v življenju onih v votlini, je v strugo Save in okolico legel tih mrak. Tako pričakovana noč je prišla...
Predno pa se je čisto stemnilo, je v vhod postal nemudoma ves razsvetljen. Fantje so se vzne-mirili, prevarani v zadnjem upanju, kajti spoznali so, da so Nemci z več žarometi močno razsvetlili njihovo pečino.

»Kako smo mogli verjeti, da bi se lahko rešili, vsaj ponoči, ko imajo pa ti hudici vse pri rokah! Zastonj smo upali, je izbruhnil žalosten in jezen nek-do med njimi.

V takem razpoloženju so preživeli noč, zadnjo v njihovem mladem življenju...
(Nadaljevanje sledi)

